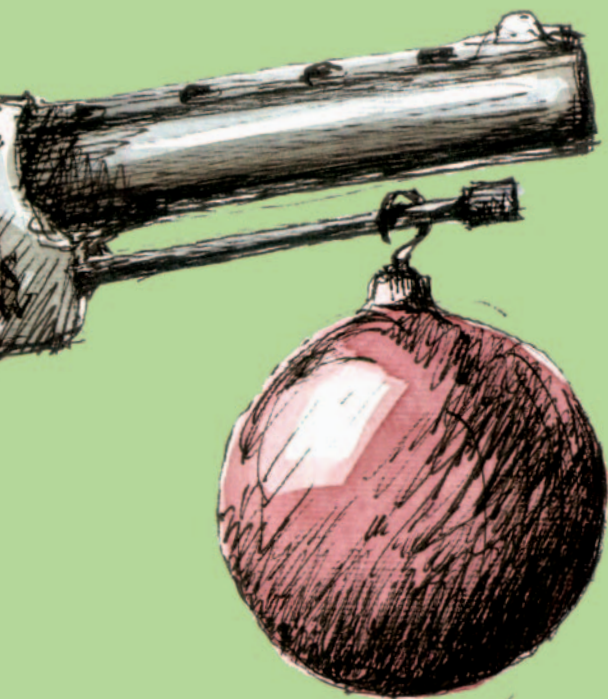

Robert Kačeňák

BEZVĚDOMÍ

GALÉN

Robert Kačeňák

BEZVĚDOMÍ

Upozornění

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele.

Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Galén

Na Popelce 3144/10a, 150 00 Praha 5

www.galen.cz

© Galén, 2014

Robert Kačeňák

BEZVĚDOMÍ

GALÉN

Robert Kačňák
BEZVĚDOMÍ
První vydání

Ilustrace Jan Vlček
Vydalo nakladatelství Galén,
Na Bělidle 34, 150 00 Praha 5
Editor PhDr. Lubomír Houdek
Šéfredaktorka PhDr. Soňa Dernerová
Odpovědná redaktorka Mgr. Alena Regalová
Sazba Antonín Koudela, Galén
Tisk Glos, Špidlenova 436, 513 01 Semily
G261016

www.galen.cz

První vydání v elektronické verzi

Copyright © Galén, 2006
Illustrations © Jan Vlček, 2006

ISBN 978-80-7492-104-9 (PDF)
ISBN 978-80-7492-105-6 (PDF pro čtečky)

Motto:

Jsou tři mezníky na cestě do bezvědomí.

Somnolence: člověk působí dojem ospalého. Reaguje na dotyky a oslovení. Chování však jako by postrádalo účelnost.

Sopor: člověk činí dojem spícího, k jasnějšímu vědomí ho lze přivést jen silnými až bolestivými podněty.

Kóma: stav bezvědomí, kdy člověk nereaguje ani na bolest. Leží nehybně, bez aktivních projevů.

Rodinné domy stály v nepravidelných rozestupech na kopci ve čtvrti pro horních deset tisíc. V létě byl odtud krásný výhled, v zimě však kopec bičovaly chladné větry. Všechna okna byla rozsvícená, ale množství vánoční výzdoby našťestí nepřecházelo počtem do nevkusu.

„Nesnáším předvánoční večírky. Nechceš si to ještě rozmyslet?“ Gregor si znechuceně utáhl uzel na kravatě a zkontroloval svůj vzhled v odrazu na skle uzamčené vitríny s loveckými puškami.

„Nech už těch řečí, nebo si najdu jiného manžela,“ pohrozila mu Hedvika.

„Moc rád bych si to s ním teď vyměnil.“

Žena stála zády k němu a upravovala si briliantový náhrdelník před zrcadlem, ve kterém se odrážely zvířecí trofeje na stěnách. Dlouhé plesové šaty obepínaly její plnou postavu a na bocích přecházely do lesklých, svůdných záhybů. Rukama načechrala účes a spokojeně se na sebe zahleděla. Její oči měly barvu oceli, která ještě nebyla kalená.

„Jestli mě máš rád, tak...“ řekla mile.

Tohle neskončí dobře, pomyslel si profesor Tyschler. Za chvíli už byl v plné parádě. S oblékáním neměl nikdy problémy, byl to typ muže, kterému všechno dobře padne. V saku vypadala jeho ramena ještě širší než obvykle. I přes hustý plnovous by mu nikdo nehádal přes padesát. Věk prozrazovaly jenom prošedivělé vlasy a brýle. Postavu měl po dědovi, oči si pokazil sám při studiu knih. Nehybně sledoval svou ženu, jak si uhlazuje šaty. Po vědě byly jeho druhou vášní hony, lov přímo zbožňoval a ona byla doposud jeho největším úlovkem. Líbila se mu i po dvanácti společných letech.

„Tak už dost!“ obrátila se ke Gregorovi, jako by mu četla myšlenky, ale reagovala samozřejmě na jeho mumlání. „Řekni raději, kam jsi dal moje náušnice.“

„Co mám já s tvými náušnicemi?!“ V první chvíli se nedokázal rozpomenout. Jako mnoho vědců byl poněkud roztržitý.“

„Minule jsem tě poprosila, abys mi opravil ty z Bangkoku, ale ty jsi na to zřejmě zapomněl,“ dokončila smutně, ale v hlase nebyla výčitka, spíš rezignace.

„Nezapomněl, jsou dole v hale v mém šuplíku,“ řekl a v hlase mu zazněla hrdost muže, který nepomáhá často s domácími pracemi. „Bižuterie, to je jediné, co dokážou ti tví pseudointelektuálové ocenit,“ dodal s despektem.

„Jasně, pletou si bižuterii s loterií.“ Manželovo pohrdání brilianty a stejně tak bohémy jí nevadilo, dokonce s ním v hloubi duše souhlasila, přesto by to snad nikdy nepřiznala. „Přineseš mi je, prosím tě?“ Vzala z poličky jednu z vonavek a poprášila se třpytivou rosou.

„Chci ještě nahoru za Rebekou. (*Raději bych s ní zůstal doma, proběhlo mu myslí.*) Ty náušnice lehce najdeš.“ Nečekal na odpověď a vyšel z ložnice. Jeho poslední slova dozněla už na chodbě. Prošel předsíní, kde visely další hlavy ulovených exotických zvířat, ke dveřím dětského pokoje v prvním patře. Cestou se na malou chvíli zastavil v kuchyňském koutě a rychle do sebe obrátil připravený hrnek silné, studené kávy. *Jistě neumějí udělat ani pořádné espresso*, pomyslel si. Za oknem se rozsvěcovaly lampy do větrného prosincového večera. Na jedné z nich postřehl zachycenou vánoční ozdobu, kterou možná někdo zahodil. Podle směru větru odhadoval, že přilétla od cihlového domu naproti. *Možná ji hledají.* Napadlo ho, zda by kousek zmačkaného pozlátka neměl zanést tajemnému nájemníkovi. Zpustlý dům naproti rezidenci Tyschlerů se ztrácel ve tmě. Okna byla tmavší než káva v šálku. Když na ulici před temným průčelím prošel náhodný chodec, za závěsem se rychle ukryl nejasný stín.

Když manžel odešel, Hedvika se znovu obrátila k zrcadlu. Při pohledu na svůj odraz zapomněla na rozčarování a soustředila se na detaily. Ponořila se do sebe jako kámen do hluboké vody. Pohltila se do poslední myšlenky. Probralo ji cinknutí skla. Otřásla se. *Když se koukám do zrcadla, krade mi mou duši*, napadlo ji. Od rána se snažila zahnat

nepříjemnou předtuchu. Neuměla ji uchopit, stejně jako teď nevěděla, zda stojí před zrcadlem minutu, nebo dva měsíce.

Profesor na poschodí otevřel lednici a vyndal skleněnou lahvičku s dětským džusem pro Rebeku. Za chvíli už jemně zaklepal na dveře s medvídky a vešel. Osmiletá holčička seděla na zemi před televizí. Nepoddajné kučery jí padaly na ramena, rodiče je ani nestačili přistřihávat. Kolem ní na koberci ležely poházené knihy z profesorovy knihovny. V první chvíli se zarazil a chtěl něco říct, ale slova raději spolkl. Rebece by dovolil snad všechno.

„Beko, my už půjdeme,“ řekl místo výčitky a postavil před ni džus.

„Hm.“ Prohlížela dál obrázky v knize, jako kdyby ji odchod rodičů nezajímal.

„Domluvily jste se už s Katkou?“ zeptal se a automaticky odložil jednu z rozházených hraček do poličky.

„Jóoo. Neboj se o mě. Půjdeme s Katkou do kina a pak budu spát u nich. Mám jí ještě zavolat. Nic se nestane, jsem už velká.“ Všechno řekla jedním dechem. *Zná předem všechny moje otázky*, konstatoval překvapeně. *Bud' jsem průhledný, nebo je opravdu velice šikovná, jak tvrdí učitelka.*

„Dobře, pojď dát ještě mamce a tátovi pusu na rozloučenou.“ Pohladil ji po hlavě.

Rebeka vyskočila. Tvářila se komicky vážně, jak to viděla u nějakého dospělého. Tyschler v děvčátku po chvílce poznal sebe. Náhle si zděšeně všiml, že některé z knih jsou pokreslené pastelkami.

„Beko, to nemůžeš!“ pronesl rodičovsky. Děvčátko sklopilo hlavu. „Jsou vzácné,“ dodal. Na zemi u dceřiných nohou s hrůzou sledoval drahý anatomický atlas. Kniha velkého formátu s barevnými fotografiemi byla otevřená na stránce, která zobrazovala rozpitvaného kadáveru na pítelném stole. Profesora ovanula vzpomínka na pach formaldehydu. Mrtvola zbavená z větší části kůže měla vypreparovány základní orgány. Rebeka dokreslila na fotku mrtvoly plizovanou sukénku, dlouhé vlasy s mašlemi a barevný balon do ruky. Zpod stolku na skalpely a pilky vyrůstala pastelová fialka.

„Ty do nich taky kreslíš,“ odsekla hravě.

„Já?“ znejistěl Tyschler.

„Ano,“ ukázala na jednu z pokreslených knih. „Já jsem jenom pokračovala.“

Před oči mu podstrčila jednu z knížek. *Bůh je mrtev*, zatrhla v Nietzscheho Zarathustrovi. Rebeka měla svým způsobem pravdu, skutečně si v knihách, z kterých se učil, podškrtyl důležité myšlenky. Tyschler se nezdržel a obrátil oči v sloup. *Co nadělám, stejně je to lepší, než kdyby mi knihy rozstříhala nůžkami, jako kdysi*. Zamyslel se. „Na takové myšlenky máš ještě čas,“ řekl nahlas a natáhl ruce, aby děvčátko zvedl do náruče.

„Já jsem už velká,“ zopakovala, ovšem ve skutečnosti se nebránila.

Hedvika mezitím sešla po schodech dolů do malého vestibulu. Otevřela zásuvku vzadu v manželově koutku a začala se v ní prohrabovat. *To je nepořádek*, myslela si. Pod poházenými papírky a účty ležely šroubováky, kleště, mužův starý revolver, krabičky s různým harampádím, stará pera, pravítko, zlámané součástky. Nakonec se jí podařilo najít i náušnice. Naštěstí byly opravdu v pořádku. Popaměti si je začala připínat. Popravdě řečeno, jí se taky na večírek moc nechtělo, ale účast na vánočním soaré patřila k jejímu spisovatelskému řemeslu. Setkávat se s přáteli jejího vydavatele a ostatními z branže, vést řeči o ničem a o všem. Přitom se samozřejmě opíjet. *Mohla bych se vymluvit, že jsem náhle onemocněla, ale k tomu nemám odvahu, prostě nemám. Moje agentka by mi vyškrábala oči...* Literární agentka a vydavatel zasahovali do jejího života víc než nepříjemná menstruace každý měsíc. To kvůli nim měla dítě tak pozdě.

„Ještě dva dni, mami...,“ zvolala Rebeka, kterou nesl otec v náručí dolů do haly. Tiskla profesorovi před oči dva palečky, „a budou Vánoce.“ Usmívala se a pevně držela otce kolem krku dětskýma ručkama. Donesl dcerku až k manželce a ta ji lehce políbila na čelo. Rebeka políbila i otce a ten ji postavil na zem. Děvčátko se u jejich nohou najednou cítilo jako v zemi obrů. Odběhlo na schody a hledělo na rodiče skrz zábradlí.

Profesor Tyschler otevřel skříň a galantně přidržel ženě kabát. Ucítil přitom její nevtíravou vůni. Poznal voňavku Davidoff, která ho vždy vzrušovala. Pak vytáhl svůj baloňák a klobouk.

„Pozdravuj Katku,“ řekla žena.

„Dej na sebe pozor,“ přidal se muž a společně vyšli ven.

„Vy taky!“ zavolala za nimi Rebeka. Rozběhla se ke dveřím a ze skříňky vzala sluneční brýle. Zakrývaly jí půlku tváře. Holčička se postavila do dveří a zakroutila boky.

„Na sluníčku ležím vám, do sluníčka se koukám...“ zazpívala dětským hláskem písničku z kreslené pohádky. Tyschler se u auta otočil a taky udělal několik tanečních kroků.

„...ale já ležím vám, do sluníčka se koukám, ale já ležím vám, do sluníčka se koukám.“ Dozpíval společně s dcerou. Z úst mu komicky stoupala pára. Hedvice přeběhl po zádech mráz, až se otřásla. Na malou chvíli ji znovu paralyzoval nedefinovatelný děs. *Proč?* Nerozuměla tomu, ale neměla taky čas nad tím hloubat.

Rebeka se zasmála a zamávala jim na rozloučenou. Rodiče nasedli do auta a ona se ukryla v teple za dveřmi.

Děvčátko ještě chvíli stálo se slunečními brýlemi na očích a naslouchalo, jak otec nastartoval, za závěsem se mihla světla a auto odfrčelo pryč.

Rebeka se vrátila nahoru k televizi. Právě dávali její oblíbený kreslený seriál: *Království Santa Clause*. Kamarádku měla volat až za půl hodiny.

ALEX

Na Štědrý večer přijde Ježíšek a přinese ti dárky, opakoval si Alex v duchu sarkasticky. Krutě se zasmál.

Stál před zrcadlem a lepil si na obličej bílý plnovous. Dělal to pomalu, unyle, jakoby bez zájmu a z donucení. Bylo však důležité, aby ho nikdo nepoznal.

„Mám strach, že se z toho už nikdy nedostanu.“

„Přivřete oči a zkuste si představit místo, na kterém jste šťastný.“

„To nebude fungovat, když otevřu oči, je to stále stejné. Nechci utíkat.“

„To není útěk.“

„Tak jaký to má pak smysl?“

„Pokud má člověk problém představit si sebe jako šťastného, obtížně najde štěstí i ve skutečném životě.“

(ticho)

„To, co jste řekl, bylo moc tvrdé.“

Charitativní večírek se konal v obrovském domě vydavatele Vincenta T. Hoblowitze. Stromy podél příjezdové cesty byly posety barevnými žárovkami, samotný dům se ztrácel pod měkkou příkrývkou neporušeného sněhu. U vchodu všechny vítal sněhulák se stříškou z otevřené knihy místo klobouku.

Vincent T. Hoblowitz je přivítal v hale hned u dveří svým žoviálním:

„Hedviko, sto let jsem TI neviděl!“ Smál se vlastnímu vtípu. Podali si ruce a zlehka se políbili. Hned potom se šeptem úzkostlivě zeptal: „Vypadám dobře?“ Když Hedvika přikývla, znovu se hlasitě rozesmál a místo vysvětlení se s otevřenou náručí rozběhl k dalším hostům.

„Vždy jsem ti záviděl tvé přátele bez vysoké školy,“ poznamenal ironicky Tyschler.

„Přestaň...,“ řekla s nuceným úsměvem Hedvika.

Tyschlerovi se zamíchali mezi ostatní hosty. Výstřední bohatí a ještě bohatší stáli nebo seděli ve skupinkách po celém domě. Kapela na pódiu s vánočním stromkem hrála swing. Pod obrovským jehličnanem se kupily krabice dárků v nadživotní velikosti, převázané barevnými stuhami. Profesor přemýšlel, zda skrývají opravdové překvapení, nebo jsou to jenom prázdné obaly. Od Vincenta T. Hoblowitze se dalo čekat obojí. Hosteska mu nabídla sklenici šampaňského, ale odmítl. Jeho žena si vzala.

„Vítejte na *swingové* party,“ ozval se za nimi příjemný smyslný ženský hlas. „Konečně přišli Santa Claus a Sněhurka!“ Tyschler se poprvé tenhle večer zasmál. Uvědomil si, že slova celkem trefně vystihují jejich vzájemný kontrast. Oba se otočili. Uviděli před sebou štíhlou ženu se složitým účesem a ve vypasovaných kožených kalhotách. Jen vrásky v dekoltu velikého poprsí přibližně prozrazovaly její sku-

tečný věk. Byla to Eva, druhá manželka Vincenta T. Hobbowlitze, už mírně přiočila.

„Nádherné náušnice,“ zalichotila.

„Koupila jsem si je, když jsem dopsala svou předposlední knihu,“ odvětila pyšně Hedvika.

Tyschler se s přehnanou zdvořilostí vzdálil a zamířil do kuřáckého salonu. Ženy pokračovaly v rozhovoru.

„Co je nového?“

„Míň než nic, z připravované knihy mám zatím jen osm stránek,“ trpce se zasmála Hedvika. Nepříjemnou předtuchu, která ji provázela od rána, si nechala pro sebe.

„Blábolý, víš, že mě knihy nezajímají. Znáš mě... Všimla sis toho fešáka u pohovky?“

„Kde? Je tu tolik lidí.“ Hedvika se rozhlížela očima unavenýma od neustálého psaní na počítači.

„Tsss..., neštví mě! Přece u pohovky, té za osmdesát tisíc.“

„Ten vysoký?“

„Ano, ano, co mu říkáš?“ netrpělivě poskakovala Eva.

„Hm, kdo to je?“

„Mário Sant, stál by za hřích.“

„Měla bys navštívit psychoterapeuta.“

„Vždyť právě, on je psychoterapeut!“

„Ach bože,“ rezignovaně zakroutila hlavou Hedvika.

„Nehraj si na neviňátko. Řekni, co profesor?“ Usmála se a naklonila blíž. „Nebo je už někdo jiný?“

„Ne, není nikdo jiný, blázníš!“ prudce se ohradila Hedvika.

„No, milostné scény v tvých knihách mluví o něčem jiném.“

„Říkala jsi, že tě knihy nezajímají.“

Hostitelka pokrčila rameny. Hedvika byla na sebe i na ni trochu naštvaná. Na sebe proto, že kvůli obchodu musí být nejlepší přítelkyní vydavatelovy ženy, a na Evu za to, jak toho zneužívá. Chtěla jí to nějak vrátit. Nemusela dlouho přemýšlet, věděla, co jí raní.

„Hodně času trávím s Rebekou, je velmi vyspělá. Neumíš si představit, jak mě vlastní dcera dokáže obohatit.“

Eva zvážněla. Vincent nechtěl děti. Odmítal je z přesvědčení. Po chvíli se zeptala:

„A kde je teď?“

Hedviku ten zájem překvapil. *Možná jsem ji špatně odhadla.*

„Šla s kamarádkou a její mámou do kina. Ne, neznáš je.“
Zarazila gestem další poznámky.

„Nebojíš se nechat ji samotnou?“ Její hlas zněl prázdným smutkem. „Slyšela jsi o vraždě na Starém sídlišti?“

„To byl nějaký opilec,“ odvětila zamýšleně Hedvika a upila z poháru.

„Já mám místo vlastních dětí Vincenta,“ vzdychla po chvilce paní domu.

„Nejsem si jistá,“ prohodila Hedvika a ukázala ke švédským stolům. Vincent T. Hoblowitz stál ve společnosti podivného neforemně rozkynutého mladíka v špatně padnoucím obleku, obklopen třemi dlouhonohými, spoře oblečenými modelkami. Pokud existovalo něco jako osobní intimní zóna, tak pro těch pět to rozhodně neplatilo.

Hostitelka se zamračila.

„Promiň...,“ Hedvika jí položila ruku na předloktí.

„Vždyť říkám, jako dítě,“ odsekla Eva. „Každá žena chce mimino, zvláště když je alespoň trochu šarmantní a bohaté,“ zhodnotila chladně, jako kdyby ani nemluvila o svém manželovi. Hedvika přemýšlela, jak z rozhovoru vycouvat.

„Nemusíš se omlouvat, nic se neděje. Je neskutečně žárlivý..., sleduj mě,“ dodala naštvaně Eva.

Bez upozornění se pomalým krokem, pohupujíc se v bocích, vydala přes celou místnost. Polovina mužů se po ní chtě nechtě ohlédla. Hedvika upila ze svého šampaňského, vzápětí se ale zakuckala z překvapení, div nepoprskala kolem stojící dav. Eva kráčela přímo k jejímu muži.

KLÍN KLÍNEM

Moira se dlouze, beze slova dívala na dohořívající marlbor-ku. Modrý dým stoupal vzhůru, pak se začínal vlnit, zpočátku nepatrně, pak stále víc a víc, až se nakonec stáčil v chaotických vírech. Zkoušela zastavit nepatrné chvění ruky, aby se cigaretový dým úplně vyrovnal. Pokaždé se rozplynul. *Jako můj život*, pomyslela si. Naposledy krátce potáhla a rozmáčkla nedopalek v popelníku jak odporného švába.

„Moc mi to nechutná, vždycky si pak říkám, že to byla zbytečná cigareta,“ řekla Heleně, kolegyni sedící na bobku vedle ní.

„Zapal si ještě jednu,“ děvče vydechlo kouř k zemi.

„Klín klínem..., to znám,“ řekla Moira a neochotně vytáhla z krabičky další cigaretu.

Obě sestřičky v modrém stejnokroji s bílými zástěrami dřepěly opřeny o zeď v tmavém mezipatře vedle chladných plechových dveří, kam se částečně tajně, polooficiálně uchylovala třetina nemocničního personálu na „cigáro“. Dým z tabáku jen zlehka překrýval pach šmíru ze soukolí výtahů ve strojovně za plechovými vraty. Moira s Helenou usrkávaly kávu z automatu, kterou si přelily do jednoho velkého hrníčku s kresbou domečku a slunečné zelené louky. Venku za oknem sněžilo tak hustě, že se jejich tváře ztrácely v šeru chodby. Občas se přiblížily kroky a vedle nich se rozhořela nová cigareta. Byla to jen další z kolegyň. Doktoři si mohli kouřit v pracovně. Někdy byla v nemocnici tak dusná atmosféra, že nezbylo nic jiného než ukouřit se do bezvědomí.

Moira si zapálila cigaretu a koukla do prázdné krabičky marlborek. Dvacet osm let ji tížilo jako dvacet osm kil navíc.

„Hjustn, máme problém. Zůstala mi už jenom jedna,“ řekla tónem, který naznačoval, že nečeká odpověď.

„Dnes se to vleče.“ Sestřička vedle ní si odhrnula z čela neposlušné vlasy.

„Stejně není kam jít, venku je strašná plískanice.“ Moira mávla neurčitě rukou, jako by chtěla naznačit nějaký směr, ale pak si to rozmyslela.

Helena pohlédla ke špinavému oknu, za nímž se v sychravém šeru rozplývala zpusťlá věžička s hodinami, které už léta stály. Neodmyslitelný kolorit nemocnice Jaroslava Heyrovského. Nic nenavědčovalo tomu, že se blíží Štědrý den.

„Máš už dárky?“ zeptala se Moira.

„Svatky jdou mimo mě. Ty ještě věříš na Ježíška?“

„Koupila jsem mámě novou knihu od Tyschlerové. Teda asi jo, věřím, samu mě to překvapuje.“

„Stejně nemám pro koho nakupovat.“

Možná právě v tom je problém, pomyslela si Moira a uhasila další cigaretu. Ani tato marlborka jí nechutnala. V jejím případě to znamenalo, že brzy dostane menstruaci.

„Co na to říkáš malej, že jsi zase v sobotu večer v práci?“ zeptala se Helenka.

„Naštěstí si ho vzal na víkend Bývalý. Byl teď na řadě.“

Kolegyně počkala, až Moira uduší cigaretu, a pak i ona típla nedopalek do začmoudlé plechovky na podlaze. Moira se postavila, uhladila si šaty a vydala se na oddělení. Přešla několik kroků, než ji Helena dohnala.

„Bacha, aby sis nezapomněla telefon.“ Podávala jí starší nemotorný model, který si Moira zapomněla ve tmě u popelníku.

„Dík. Kdo by mi ho bral?“ řekla naoko lhostejně. *Jak jsem jen mohla zapomenout?* Sevřelo se jí srdce. Natáhla ruku po telefonu, ale mladší sestřička se ho nechtěla vzdát.

„Možná bludní Holanďané,“ prohodila Helenka. Nazývali tak bledé příbuzné, bloudící nemocníci. Tradovala se pověra, že někteří z nich nejsou skuteční, ale jenom přízraky. Určitě tak alespoň vypadali. Obracela telefon v ruce a náhodně ťukala do svítících číslic.

„Neměla bys věřit každé hlouposti,“ odfrkla nervózně Moira.

„Minule jsem měla ve špitále svou kočku, a když kolem kráčel bludný Holanďan, div se nezbláznila.“

„A já se zblázním z tebe,“ zakončila kamarádka sebevědomě a vytrhla jí konečně telefon z ruky.

„Nechceš si ho nechat na sesterně?“ zkusila to ještě jednou Helenka.

„Raději ho nosím u sebe.“

Vyšly z mezipatra na schody. Ve dveřích se srazily se zřízencem Zlyskem, který vytahoval z kapsy cigarety. *Střídaní stráží*. Moira na chvíli zamrkala, oslepená světlem bílých nemocničních neonů. Na rozdíl od zakouřeného mezipatra s nízkým stropem bylo všude cítit pach sterilní čistoty. Helenka pustila Moiru do dveří a potom za ní kráčela poslušně jako štěňátko. Svobodná kolegyňka vzhlížela k Moirě trochu jako ke zkušenější a trochu jako k ženě, jejímuž příkladu je třeba se vyhnout a poučit se z něj.